

„Biržų krašto muziejaus „Sėla“ Vabalninko skyriaus pastato rūšio įveiklinimas: pritaikymas kultūros ir turizmo reikmėms“

Programinis laikotarpis: 2014-2020

Priemonė: LEADER

Projekto vykdytoja: Biržų krašto muziejus „Sėla“

Įgyvendinimo laikotarpis: 2019-01-01 - 2021-03-01

Finansavimas:

Bendra projekto vertė: 25 500,00 Eur

EŽŪFKP indėlis: 24 140,00 Eur

Valstybės indėlis: 4 260,00 Eur

Privačios/nuosavos lėšos: 7 100,00 Eur

Kontaktai:

e.lansbergiene@birzumuziejus.lt

Kadangi prieškariu rūsyje buvo žydų krautuvininko sandėlis, pokario metu buvo kalinami rezistencinės kovos dalyviai, „liaudies priešai“, projektu buvo siekiama pritaikyti rūšį ekspozicijoms, kuriose būtų akcentuojama ankstesnėse ekspozicijose neišryškintas Vabalninko žydų gyvenimo bei jų bendruomenės sunaikinimo, taip pat rezistencinės lietuvių kovos prieš sovietinį režimą temos. Kartu buvo siekiama tęsti muziejininkystės tradiciją Vabalninke ir naujomis ekspozicijomis praplėsti pasakojimą apie krašto kultūros istoriją, primenant ir kitas Vabalninke gyvenusias etnines bendruomenes bei jų likimą ir tokiu būdu išlaikant krašto kultūros savitumą, bei tęstinumą edukuojant mokinius, jaunimą, kitus muziejaus lankytojus.

Projekto aprašymas

2016 m. perkeliant Biržų krašto muziejaus „Sėla“ Vabalninko skyrių iš ankstesnių patalpų į kitas patalpas (Žolinės a. 10) išryškėjo problema, jog ekspozicijoms tinkamų patalpų plotas smarkiai sumažėjo, o pageidaujamos temoms atskleisti nebeužteko vietos. Tuomet muziejininkams kilo mintis ekspozicijoms panaudoti apleistas, nenaudojamas rūšio patalpas, kurių erdvė galėtų puikiai papildyti ekspozicijų turinį ir emociškai veiktų lankytoją. Prieš teikiant projektą rūšys nebuvo pritaikytas ekspozicijoms.

Projekto tikslai

Įveiklinti Biržų krašto muziejaus „Sėla“ Vabalninko skyriaus pastato rūšį, sukuriant jame interaktyvią, emociškai paveikią ekspoziciją ir edukacines programas.

Projekto veiklos ir rezultatai

Kuriant ekspozicijų ir programų koncepciją, buvo įtrauktos vietos bendruomenės, ugdymo įstaigos, renkant prisiminimus apie žydų gyvenimą Vabalninke, apie lietuvių rezistencinę kovą bei apie muziejaus pastate pokaryje veikusį NKVD kalėjimą. Buvo surinkti vyresniųjų gyventojų atsiminimai apie tą laikmetį, nuotraukos, padaryti pasakojimų vaizdo įrašai. Rengiant ekspozicijų koncepciją ir edukacines programas organizuojami pasitarimai su ugdymo įstaigų mokytojais ir mokiniais.

Buvo parengtas ekspozicijos įrengimo projektas, įsigyta kompiuterinė, vaizdo, garso įranga reikalinga

multimedinėms ekspozicijų programoms. Įrengtas Biržų krašto muziejaus „Sėla“ pastato rūšys, kuriame sukurtos skirtingos interaktyvios ekspozicijos. Viena ekspozicija - atkartojanti žydų krautuvėlės sandėlį, kita - skirta Vabalninko žydų genocidui, sukurianti miestelio žydų tragiško likimo išpūdį, trečiojoje ekspozicijos dalyje buvusio kalėjimo dvasia, kur buvo kalinami ir kankinami vabalninkiečiai.

Visos ekspozicijos, susietos vaizdo ir garso instaliacijomis, išnaudojant pastato specifiką, panaudojant erdves, kaip emocijas stiprinantį elementą, taip pat parengtos edukacinės programos trijų skirtingų amžiaus grupių lankytojams.

Inovatyviai įveiklinus muziejaus rūšį, ekspozicijas ir edukacines programas noriai ir gausiai lanko įvairaus amžiaus lankytojai. Įgyvendintas projektas suteikė galimybę išsaugoti ir jaunajai kartai skleisti ne tik apie Vabalninko krašto istoriją, bet kartu tiek autentiškais prisiminimais, tiek emocijomis perteikti lankytojams svarbius to laikmečio išgyvenimus, vertybes.

